

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HÓA - NGHỆ THUẬT

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

Chuyên ngành: Quản lý Văn hóa

ĐỀ TÀI:

TÌM HIỂU LỄ HỘI KÉN RỂ TẠI
LÀNG ĐƯỜNG YÊN HUYỆN ĐÔNG ANH,
THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Giảng viên hướng dẫn : TS. Lê Thị Hiền
Sinh viên thực hiện : Nguyễn Thúy Hằng
Lớp : QLVH 8A. Khóa học 2007-2011

HÀ NỘI – 2011

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1 . CƠ SỞ CỦA CÔNG TÁC TỔ CHỨC VÀ QUẢN LÝ LỄ	
HỘI Ở VIỆT NAM	4
1.1.Cơ sở pháp lý.....	4
1.1.1. Quan điểm của Đảng và nhà nước trong việc tổ chức quản lý lễ hội ..	4
1.1.2. Các văn bản pháp lý về tổ chức và quản lý lễ hội	7
1.2. Cơ sở thực tiễn	9
Chương 2. THỰC TRẠNG LỄ HỘI KÉN RẺ TẠI LÀNG	
ĐƯỜNG YÊN HUYỆN ĐÔNG ANH THÀNH PHỐ HÀ NỘI.....	14
2. 1. Khái quát đặc điểm địa lý, kinh tế,văn hóa của làng Đường Yên	
huyện Đông Anh thành phố Hà Nội	14
2.1.1. Đặc điểm địa lý, kinh tế	14
2.1.2. Đặc điểm văn hóa, xã hội	16
2.2. Thực trạng lễ hội Kén rẻ.....	20
2.2.1. Nguồn gốc hình thành lễ hội Kén rẻ	20
2.2.2. Công tác chuẩn bị cho lễ hội	22
2.2.3. Diễn trình lễ hội	29
2.3. Những giá trị của lễ hội Kén rẻ	39
2.3.1. Giá trị cố kết cộng đồng.....	39
2.3.2. Giá trị văn hóa tâm linh	40
2.3.3.Giá trị giáo dục.....	40
2.3.4. Giá trị kinh tế	41
2.3.5. Môi trường bảo tồn và phát huy các hình thức sinh hoạt văn hóa dân gian	42
Chương 3. GIẢI PHÁP ĐỂ GIỮ GÌN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ	
CỦA LỄ HỘI KÉN RẺ LÀNG ĐƯỜNG YÊN HUYỆN ĐÔNG ANH	
THÀNH PHỐ HÀ NỘI	44
3.1. Đánh giá về thực trạng quản lý lễ hội Kén rẻ	44
3.1.1. Tích cực	44
3.1.2. Hạn chế.....	45
3.2. Giải pháp để bảo tồn và phát huy giá trị của lễ hội Kén rẻ	48

3.2.1. Tuyên truyền về nội dung, giá trị của lễ hội Kén rể.....	49
3.2.2. Xây dựng tủ sách về quản lý văn hóa tại trung tâm văn hóa cấp huyện, xã	50
3.2.3. Bồi dưỡng, nâng cao trình độ cho cán bộ quản lý văn hóa	51
3.2.4. Nâng cao tính tự quản, tinh thần bảo vệ di tích, bảo vệ môi trường nơi diễn ra lễ hội của người dân địa phương	52
3.2.5. Đầu tư tài chính, cơ sở vật chất phục vụ lễ hội.....	53
3.2.6. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát, bài trừ các tệ nạn xã hội, chống mê tín dị đoan	54
KẾT LUẬN	56
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	58
PHỤ LỤC	

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Lễ hội là thành phần không thể thiếu của nền văn hóa Việt Nam. Không có môi trường nào lưu giữ và chuyển tiếp những giá trị văn hóa cộng đồng của dân tộc sinh động hơn, đầy đủ hơn lễ hội. *"Nó vừa là nơi lưu giữ, cất giấu những giá trị văn hóa tinh thần và vật chất, vừa là con đường hướng con người về với quá khứ"*. Thông qua lễ hội, các hình thức nghi lễ dân gian, phong tục tập quán, những trò chơi dân gian, những nét văn hóa tinh túy nhất của con người Việt Nam được bảo lưu, gìn giữ và phát triển. Đó cũng là một phần không thể thiếu đối với nhân dân Việt Nam. Chẳng thế mà ở bất cứ nơi nào trên đất nước ta cũng đều tìm thấy những lễ hội đặc trưng, thể hiện bản sắc riêng của từng vùng miền khác nhau.

Trên thực tế, đã có khá nhiều đầu sách của các nhà sưu tầm, cũng như các công trình khoa học của các nhà nghiên cứu đề cập đến đề tài lễ hội. Nhưng đại đa số tập trung nghiên cứu những lễ hội gắn liền với dân tộc như lễ hội Đền Hùng, lễ hội đền Cổ Loa, lễ hội đền Mẫu . . . Hay những lễ hội gắn liền với các anh hùng dân tộc như lễ hội Hai Bà Trưng, lễ hội đền Kiếp Bạc, lễ hội Thánh Gióng, lễ hội Đống Đa . . . tiếp đến là những lễ hội được nhân dân nhiều nơi biết đến như lễ hội Trò Trám, lễ hội Phết, lễ hội chùa Vua, lễ hội chùa Hương . . . trong khi đó, những lễ hội gắn liền với truyền thống làng chỉ được ghi chép, giới thiệu một cách phiến diện sơ sài và ít được sự quan tâm, nghiên cứu của các học giả.

Trong khi đó, việc sưu tầm, nghiên cứu lễ hội truyền thống làng ở những địa bàn cụ thể một mặt góp phần vào việc xây dựng bức tranh toàn cảnh về lễ hội truyền thống Việt Nam. Mặt khác giúp chúng ta hiểu được đời sống tâm linh, đời sống tư tưởng của nhân dân mọi vùng miền. Chính vì thế, hơn lúc nào hết việc tìm hiểu lễ hội truyền thống làng đang cần sự quan tâm của các nhà văn hóa, các nhà nghiên cứu cũng như toàn thể những ai quan tâm đến vấn đề này. Là một sinh viên học chuyên ngành quản lý văn hóa việc giới thiệu một lễ

hội truyền thống của địa phương là công việc hết sức cần thiết. Với tình yêu quê hương, yêu những truyền thống tốt đẹp của địa phương, tôi đã chọn đề tài: **“Tìm hiểu lễ hội Kén rể tại làng Đường Yên, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội”**. Hy vọng rằng, những giải pháp được đề xuất trong đề tài có thể áp dụng vào thực tiễn góp phần bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội Kén rể trong đời sống xã hội hiện nay.

2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Diễn trình lễ hội Kén rể.
- Công tác quản lý và tổ chức lễ hội Kén rể ở làng Đường Yên huyện Đông Anh thành phố Hà Nội.

3. Mục tiêu, nhiệm vụ nghiên cứu

- Nghiên cứu cơ sở của công tác tổ chức và quản lý lễ hội.
- Tìm hiểu lịch sử hình thành và diễn trình lễ hội Kén rể.
- Phân tích những giá trị của lễ hội Kén rể.
- Nêu giải pháp nhằm bảo tồn và phát huy những giá trị của lễ hội Kén rể trong thời đại hiện nay.

4. Phương pháp nghiên cứu

Để thực hiện đề tài tôi đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau:

- Phương pháp nghiên cứu tài liệu.
- Phương pháp quan sát, thực tế tại địa phương.
- Phương pháp phân tích, tổng hợp tư liệu.

5. Đóng góp của khóa luận

- Qua việc tìm hiểu lễ hội Kén rể, góp phần giới thiệu nét đẹp truyền thống của địa phương.
- Là tài liệu tham khảo cho việc tìm hiểu, nghiên cứu, tổ chức và quản lý lễ hội truyền thống.
- Những giải pháp được đề xuất trong khóa luận có thể ứng dụng vào thực tiễn nhằm nâng cao hiệu quả công tác tổ chức và quản lý lễ hội nói chung và lễ hội Kén rể nói riêng góp phần giữ gìn và phát huy giá trị văn hóa của lễ hội Kén rể.

6. Kết cấu của đề tài

Ngoài phần mở đầu, kết luận, tài liệu tham khảo và phụ lục đề tài được kết cấu thành 3 chương.

Chương 1: Cơ sở của công tác tổ chức và quản lý lễ hội ở Việt Nam.

Chương 2: Thực trạng lễ hội Kén rế tại làng Đường Yên huyện Đông Anh thành phố Hà Nội.

Chương 3: Giải pháp để bảo tồn và phát huy giá trị của lễ hội Kén rế làng Đường Yên huyện Đông Anh thành phố Hà Nội.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.

1. Ban Chấp Hành Trung Ương Đảng (1997), *Văn kiện hội nghị lần thứ 5*, Nxb Chính trị quốc gia.
2. Đảng ủy xã Xuân Nộn (1987), *Lịch sử truyền thống cách mạng của Đảng bộ ND xã Xuân Nộn*, Nxb Hà Nội.
3. Cao Đức Hải, Nguyễn Khánh Ngọc (2010), *Quản lý lễ hội và sự kiện*, Nxb Đại học quốc gia Hà Nội.
4. Cao Đức Hải (2004), *Một tư liệu quản lý lễ hội*, Giáo trình trường Đại học Văn hóa Hà Nội.
5. *Luật di sản văn hóa* (2001), Nxb chính trị quốc gia, Hà Nội.
6. Thu Linh, Đặng Văn Lung (1984), *Lễ hội truyền thống và hiện đại*, Nxb Văn học, Hà Nội.
7. Trần Ngọc Thêm (2000), *Cơ sở văn hóa Việt Nam*, Nxb Giáo dục.
8. Ngô Đức Thịnh (2001), “*Những giá trị của lễ hội cổ truyền trong đời sống xã hội hiện nay*”, tạp chí VHNT .
9. Ngô Đức Thịnh (1993), *Những giá trị của lễ hội cổ truyền và nhu cầu của xã hội hiện đại*, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội.
10. Trần Quốc Vượng (1997), *Cơ sở văn hóa Việt Nam*, Nxb Giáo dục Hà Nội.
11. Dương Văn Sáu (2004), *Lễ hội Việt Nam trong sự phát triển du lịch*, Nxb Đại học quốc gia Hà Nội.
12. Website: google. com.
Donganhhanoi.gov.vn.